

PIEMONTESE-KRUISLINGEN ZEER GESCHIKT VOOR DE VLEES-PRODUKTIE

Ing. H. E. Harmsen

Om beter aan de vraag naar kalveren voor de vleesproductie te kunnen voldoen, zouden melkveehouders een deel van hun koeien kunnen laten insemineren met sperma van een vleesras. Hierbij zal als eis worden gesteld, dat er geen extra geboortemoeilijkheden ontstaan en dat het kalf meer opbrengt. Daarnaast dient het kalf ook goed herkenbaar te zijn. Het Italiaanse vleesras Piemontese kwam zeer gunstig naar voren in een omvangrijk proefkruisingsprogramma van Hendrix Voeders. Dit was aanleiding om onder andere ook op de Waiboerhoeve proeven op te zetten. Hierin werden Piemontese x FH- en Piemontese x MRIJ-kruislingen vergeleken met de zuivere Nederlandse rassen. De stierkalveren voor deze proef werden, zoals gewoonlijk, aangekocht.

Geen extra geboorteproblemen

In voorgaande jaren is veelvuldig gebruik gemaakt van Charolaisstieren. Gebleken is dat de waarde van de kalveren van deze kruising voor de vleesproductie 100 tot 200 gulden hoger ligt dan van de zuivere rassen. In de praktijk zijn met deze Charolais-kruising nogal wat geboorteproblemen opgetreden, zodat de animo voor deze kruising vrij sterk is afgenomen. Uit de eerste proefkruislingen met het Piemontese vleesras werden geen moeilijke geboorten van de kruislingkalveren gemeld. De uitgevoerde registratie toonde aan dat het geboorteproces van de Piemontese kruislingen door de langgerekte bouw van het kalf niet afwijkt van dat van de Nederlandse rassen. De verscheidenheid in het Piemontese ras is echter vrij groot. Het is een uitdaging voor de KI-stations te zorgen voor voldoende sperma van stieren die geen geboorteproblemen veroorzaken. Momenteel kan aan de vraag van sperma van dergelijke stieren nog ruimschoots worden voldaan.

Vergelijking FH, MRIJ en kruislingstieren

Op de Waiboerhoeve is een serie proeven afgesloten waarin FH- en MRIJ-stieren voor de stierenvleesproductie werden vergeleken met Piemontese kruislingen. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van groei, voederverbruik, slachtgegevens en financiële resultaten van de verschillende groepen stieren. Helaas waren er wat weinig kruislingkalveren te bemachtigen. Daarom zijn de kruislingstieren van Piemontese x FH en Piemontese x MRIJ als één groep samengevat (Pi x FH/MRIJ).

Tabel 1 Resultaten met de drie groepen vleesstieren

	FH	MRIJ	Pi x FH/MRIJ
Aantal/ <i>number</i>	21	23	23
Begingewicht in kg/ <i>initial weight in kg</i>	41	43	46
Dagen op bedrijf/ <i>days on farm</i>	469	507	532
Afleveringsgewicht in kg/ <i>weight at delivery in kg</i>	479	522	544
Groei per dag in grammen/ <i>daily gain in grammes</i>	934	945	936
kVEVI per kg groei/ <i>k VE VI per kg gain</i>	6.3	6,4	6,4
<i>Slachtgegevens/data of slaughtering</i>			
Koud slachtgewicht in kg/ <i>cold slaughterweight in kg</i>	276	301	339
Aanhoudingspercentage/ <i>killing out percentage</i>	57,6	57,6	62,3
Beveelsheid/ <i>fleshiness</i>	3 +	4,0	4 +
Vetbedekking/ <i>fat covering</i>	3,0	3,0	2 +
Inwendig vet/ <i>kidney and channel fat</i>	3 +	3,0	3,0
Klassering Covecol/ <i>judging of slaugh tering</i>	BI	A4	AA6
Prijs per kg in guldens/ <i>price in guilders per kg</i>	7,00	7,15	7,40
<i>Financiële resultaten (in guldens per stier)/ economic results (in guilders per bull)</i>			
Voederkosten/ <i>feed costs</i>	1015	1112	1163
Algemene kosten à f 1,10 per dag <i>genera/ costs at f 1,10 per day</i>	516	558	585
Totale kosten/ <i>total costs</i>	1531	1670	1748
Opbrengst stier minus kosten/ <i>returns less costs</i>	401	487	761
Meerwaarde kalveren ten opzichte van FH-kalveren/ <i>higher value calves with regard to FH-calves</i>		+ 86	+ 360

Table 1 Results with three groups of bulls for beef production; FH = Dutch Friesian, MRIJ = Meuse-Rhine-IJssel cattle (Dutch red-and-white), Pi = Piemontese

¹⁾ Rente, huisvesting, uitval, arbeid, etc./interest, housing, rejects, labour, etc.

Bij de aankoop van de kalveren zijn de FH- en MRIJ-kalveren geselecteerd uit een groep, terwijl bij de kruislingkalveren nauwelijks geselecteerd kon worden, omdat er slechts een beperkt aanbod was.

Om de MRIJ- en kruislingstieren ten opzichte van de FH-stieren voldoende tot hun recht te laten komen, is afgeleverd op slachtrijpheid. Dit houdt in dat de kruislingstieren 2-4 maanden langer op het bedrijf zijn gebleven dan de FH-stieren.

De gemiddelde groei van de stieren was voor alle groepen bijna gelijk. In vergelijking met het hogere afleveringsgewicht was het energieverbruik per kg groei van de kruislingstieren vrij gunstig.

Piemontese-kruislingen zijn later slachtrijp. Ze behaalden een hoger eindgewicht met een hogere opbrengst per kg. De voerkosten en algemene kosten waren hoger. De uiteindelijke opbrengst per stier was echter belangrijk hoger dan van zuivere FH- en MRIJ-stieren.

Piemontese crossbreds are later ready for slaughter. They reached a higher final weight with a higher return per kg. The feed costs and general costs were higher. The ultimate returns per bull were, however, considerably higher than those of the pure FH and MRIJ bulls.

Nog gunstiger wordt het energieverbruik van de kruislingstieren wanneer we uitgaan van het karkasgewicht. Het koudslachtgewicht ligt gemiddeld 63 kg boven dat van de FH-stieren en 38 kg boven dat van de MRIJ-stieren. Deze vrij grote verschillen zijn vooral ontstaan door het verschil in afleveringsgewicht en het hogere aanhoudingspercentage. De beveelsheid van de kruislingstieren was belangrijk beter dan van de zuivere rassen, terwijl de vetbedekking lager was. Dit houdt in dat ook de Coveco-klassering en de prijs per kg slachtgewicht van de kruislingstieren beter was.

Kruislingkalveren meer waard dan FH en MRIJ

Bij de berekening van de meerwaarde van de kalveren is ervan uitgegaan, dat de stierenmester met dezelfde beloning genoegen neemt voor de kruislingstieren als voor de stieren van het FH-ras. De voerkosten waren voor de kruislingen wat hoger. Dit geldt ook voor de algemene kosten. Deze stegen doordat de stieren langer aangehouden werden. De totale kosten zijn dan voor de kruislingstieren 200-300 gulden hoger dan voor de FH-stieren. Door de hoge opbrengst van de kruislingstieren is de meerwaarde van de kalveren ten opzichte van de FH-kalveren toch 360 gulden. Uit onderzoek van Hendrix Voeders en uit onderzoek op De Vlierd blijkt de meerwaarde van Piemontese x FH-stierkalveren respectievelijk 275 gulden en 560 gulden te zijn ten opzichte van FH-stierkalveren. Van Piemontese x MRIJ-stierkalveren was de meerwaarde ten opzichte van MRIJ-stierkalveren respectievelijk 180 en 440 gulden. Door het kruisen van de melkveestapel met Piemontese ontstaat er een grote meerwaarde van het kalf voor de stierenmester. Dit wordt nog versterkt doordat er veel kruisingen met Holstein-Friesian worden toegepast. Deze kalveren zijn nog minder geschikt voor de vleesproductie dan de Nederlandse rassen. Hoewel vraag en aanbod in sterke mate de kalverenprijs bepalen, is het te verwachten dat er grotere prijsverschillen zullen ontstaan tussen nuchtere kalveren, die zeer goed en minder goed geschikt zijn voor de vleesproductie. De extra opbrengst die te behalen is met een kruislingkalf zal afhankelijk van vraag en aanbod wel verdeeld moeten worden tussen melkveehouder en stierenmester.

Samenvatting

In een aantal proeven werden Piemontese x FH- en Piemontese x MRIJ-kruislingstieren vergeleken met stieren van de zuivere Nederlandse rassen. De resultaten waren in het kort als volgt.

- Piemontese is een zeer geschikt ras voor gebruikskruisingen met de Nederlandse rassen.
- De Piemontese-kruislingstieren brachten aanzienlijk meer op dan de FH- en MRIJ-stieren door het hogere eindgewicht en de hogere prijs per kg.

- De voerkosten en algemene kosten waren voor de kruislingen hoger. Dit kwam doordat ze langer aangehouden werden.
- Een Piemontese kruislingkalf was voor de vleesproductie 360 gulden meer waard dan een FH-kalf.

Summary

In a number of experiments Piemontese x Dutch Friesian and Piemontese x Meuse-Rhine-IJssel crossbreds were compared with bulls of the pure Dutch breeds. The results can be summarized as follows.

- The Piemontese breed is very well suited for commercial cross breeding with the Dutch breeds.
- The returns of the Piemontese crossbreds were considerably higher than of the Dutch Friesian and Meuse-Rhine-IJssel bulls by the higher weight at delivery and the higher price per kg.
- Because of the longer fattening period, the feed costs and general costs were higher with the crossbreds.
- For beef production a Piemontese crossbred calf was worth 360 guilders more than a Dutch Friesian calf.